

Investigation of Academic Achievement of Art Teacher Candidates Based on Different Variables

Nezahat DİLEKÇİ

Abant İzzet Baysal University, Bolu Vocational School

Ahmet Serkan ECE

Abant İzzet Baysal University, Faculty of Education

Abstract

The study aims to investigate academic achievement of art teacher candidates on basis of different variables. The study employing descriptive characteristics with relational survey design consists of a working group of 97 3rd and 4th year students accepted to the Department as a result of talent exams and enrolled in the Department of Fine Arts in Abant İzzet Baysal University, Faculty of Education attending daytime course programs and evening course programs in 2007-2008 educational year. SPSS-15 package program was used in data analysis. Frequencies and percentage distribution was calculated and tabulated and the relationships between the variables in the study are computed by using Maan-Whithney U Test. t-test was utilized to identify whether there was a difference between two group means. Research findings show that there are not any meaningful relationships between academic achievement scores of art teacher candidates and variables such as gender, accommodation, type of education and their field and non-field grade averages. Significant differences were found to be existed between non-field grade averages with class levels and type of high school the candidates graduated from.

Keywords: *Art teachers, teacher candidates, academic achievement*

SUMMARY

At preparation phase for talent exams, candidates take art education classes from private institutions or take private lessons. Preparedness levels of students who take art education at institutions providing art classes and students who receive training through private courses or tutoring are expected to differ. Specific positions in pattern drawings are memorized by students taking courses to prepare for talent exams. Performances of students during exam also affect their talent scores. Hence, it is required to identify whether there are significant differences in the achievement of students in talent exams depending on the type of high school they graduate from or to the field and non-field courses they take during undergraduate programs. Main aim of this research is to investigate the academic achievement (field, non-field and general grade averages) of art teacher candidates on the basis of different variables (gender, accommodation, level and type of education, type of high school they graduate form).

METHOD

The study employing descriptive characteristics with relational survey design consists of a working group of 97 3rd and 4th year students accepted to the Department as a result of talent exams and enrolled in the Department of Fine Arts in Abant İzzet Baysal University, Faculty of Education attending daytime course programs and evening course programs in 2007-2008 educational year. SPSS-15 package program was used in data analysis. Frequencies and percentage distribution was calculated and tabulated and the relationships between the variables in the study are computed by using Maan-Whithney U Test. *t*-test was utilized to identify whether there was a difference between two group means

DISCUSSION & CONCLUSIONS

1. According to research results, there is no relationship between the gender and field/non-field and general grade average of Art Department students. However, other studies (Dalkıran & Şaktanlı, 2009; Ünişen, 2007; Bahar, Özen & Güaııtı, 2009) investigating the relationship between gender and academic achievement in different departments and majors (Music, Physical Education, Science Teaching, Classroom Teaching, Turkish and Mathematics) found significant differences. According to the data there is no difference in terms of gender variable, however female students are seen to be more successful compared to male students when averages of general grades in both class groups (field and non-field) are examined.

2. There are no meaningful differences between accommodation and academic achievement of art department students. However, conditions of accommodation are rather important for art teacher candidates during their education due to possible negative effects of ateliers resulting from implementations in ateliers (the fact that materials do not dry easily, the existence of kerosene and paint thinner) and the content of the classes. Also it proves difficult for students staying at dormitories to share the same environment with students from other majors in rooms of four when they have unfinished school tasks and art department students at dormitories are limited in finding resources in terms of techniques used and conditions of implementations which are believed to decrease efficiency.

3. There are no meaningful differences between non-field course averages and general course averages of 3rd and 4th year students according to class levels. However, field course averages of 4th year students are found to be higher than those of 3rd year students. This finding is supported by the findings of Dalkıran & Şaktanlı (2009). Study results show that there are statistically significant differences between the academic achievement levels of 3rd and 4th year Music students and academic achievement scores of 4th year students are higher. These two pieces of research are studies that present parallel results in terms of class levels for teacher candidates training in different art forms (Music and Art Teaching).

4. The results of data analysis show no meaningful differences between field course averages and general course averages for students according to type of high school they graduate from. It was found that non-field course averages of students graduating from General Public High Schools and Fine Arts High Schools of Sports

High Schools are equal. Non-field course averages of students graduating from Anatolian Vocational High Schools are found to be higher than students graduating from other types of high schools. This research finding is consistent with the findings of Ünişen (2007) which state that students graduating from vocational high schools have higher scores both in non-field courses and in knowledge of teaching compared to students graduating from other types of high schools. In this context, research findings are parallel in terms of variables of grade averages in non-field courses and type of high school that the students graduate from.

5. It is seen that there is a midlevel positive relationship between non-field course averages and field course averages for art teacher candidates (See Table 2). These findings for various departments and majors (Mathematics, Turkish, Social Sciences, Classroom Teaching, and Physical Education) differ in terms of field course averages and knowledge of teaching course averages. For instance, students attending Classroom Teaching, Social Sciences, mathematics and Turkish Departments are found to display higher and more meaningful levels of academic achievement in knowledge of teaching compared to field course achievement (Ünişen, 2007).

Resim İş Öğretmeni Adaylarının Akademik Başarılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Nezahat DİLEKÇİ

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu Meslek Yüksekokulu

Ahmet Serkan ECE

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Özet

Bu araştırma, Resim iş öğretmeni adaylarının akademik başarılarının çeşitli değişkenler üzerinden incelenmesi temel amacını taşımaktadır. Betimsel bir nitelik taşıyan ve ilişkisel tarama deseninde gerçekleştirilen çalışmada, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Bölümü Resim – İş Eğitimi Anabilim Dalına kayıtlı 2007 / 2008 yıllarında özel yetenek sınavları ile giriş yapan, (3.4.sınıf) 1. ve 2. öğretimdeki eğitimlerine devam eden 97 öğrenci araştırmanın çalışma gurubunu oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda elde edilen verilerin analizinde, SPSS-15 paket programından yararlanılmış, verilerin frekans ve yüzde dağılımları hesaplanarak tabloleştirilmiş, araştırmada ele alınan değişkenler arasındaki ilişkiler, Maan-Whitney U Testi ile hesaplanmıştır. İki grup ortalamaları arasında fark olup olmadığı ise, t-testi ile belirlenmiştir. Araştırma sonunda, resim iş öğretmen adaylarının, akademik başarı puanları ile cinsiyet, barınma, öğrenim türü değişkenleri ile alan ve alan dışı not ortalamaları arasında anlamlı ilişkilerin bulunmadığı; sınıf düzeyleri ve mezun olunan lise türü değişkenlerinde ise alan dışı ders not ortalamaları arasında anlamlı ilişkilerin bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Resim öğretmenleri, öğretmen adayları, akademik başarı*

Eğitimin temel görevi bireyi yaşama hazırlamaktır. Bireyi bilgilendirmenin yanında, bireye istenilen alanlarda temel bir takım davranışları kazandırmayı da hedeflemektedir. Eğitim, şüphesiz ki çok küçük yaşlardan itibaren başlar ve hayat boyu sistemli/ sistemsiz devam eder. Aile içinde belli bir sisteme bağlı kalınmaksızın başlayan eğitim, eğitim kurumlarında sistemli bir biçim kazanarak sürer. Genel anlamıyla kültürel değerleri bireye kazandırma sürecidir (Sönmez,2007). Bir öğrenim alanında bireyin başarılı olabilmesi için genel akademik yeteneklerden bir ya da ikisi rol oynamaktadır. Bunlar sözel yetenek, sayısal yetenek ve şekil–uzay yetenek olmak üzere üç tür yetenektir.

Sözel yetenek, sayısal yetenek ve şekil-uzay ilişkileri yeteneği olmak üzere bu üç alandan hangisinde birey kendini yeterli hissediyorsa o alana yönelik orta öğretim kurumlarına girerek eğitim süreçlerine devam eder. Kişinin gelecekteki yaşam tarzını

belirlenmesinde dönüm noktası olan mesleğini seçmesi; doğru ve isabetli karar vermesi tüm hayatının kalitesini ve mutluluğunu etkiler.

Çağdaş bir toplumda kişinin en önemli gelişim görevlerinden biri; mesleğini seçmesidir. Bu seçimi yaparken önemli olan, bir kişinin sahip olduğu özellikleri en çok gerektiren ve beklentilerini en iyi biçimde karşılayacak olanı seçebilmesidir. Meslek seçmek; hayat biçimini seçmek demektir. Meslek sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Üniversite adayları gençler bu kadar çeşitli meslek arasında birini seçmek zorunda kalıyor. Bu nedenle doğru ve gerçekçi seçim yapılmak zorundadır. Bunun için de bireyin kendini tanıması son derece önemlidir.

Meslek seçimi açısından bir kişinin kendini tanıması; onun meslek seçiminde rol oynayan kişilik özellikleri yönünden kendini açık ve doğru biçimde değerlendirebilmesidir. Başka bir deyişle; kişinin her istediğini bilmesi ve isteklerine erişebilme gücünü iyi tanıması gerekir.

Yani;

I-Hangi alanda ne düzeyde yeteneğe sahip olduğunu (YETENEK)

II-Nasıl bir çalışma ortamında ne gibi işleri yapmaktan hoşlanacağını(İLGİ)

III-Mesleğinden ne gibi yararlar beklediğini (DEĞER) bilmesi gerekir.

(Kuzgun,2001)

O halde; birey meslek seçerken; sahip olduğu güçlü ve zayıf olduğu alanları dikkate alarak meslek seçiminde bulunmalıdır.

Mesleki tercihleri sanat eğitimi üzerine olan adaylarda, resim, heykel, grafik, müzik vb. alanlara yoğunlaşarak, eğitimlerini üniversite sınavlarından sonrasında, bünyelerinde özel yetenek programları olan üniversitelerde yapılan özel yetenek sınavları sonucunda sürdürmektedirler.

Sanat eğitimi, bireyin duyu düşünce ve izlenimlerini anlatabilmesi yeteneklerini ve yaratıcılık gücünü estetik bir düzeye ulaştırabilmesi, çağımız gereği form-fonksiyon ilişkisini kurabilmesi amacı ile yapılan eğitim çabasıdır. Bu çabanın özünde, toplumun bir üyesi olan insanın, uygar bir kişi olması; dolayısıyla uygar bir toplum oluşturması amacı vardır. Sanat eğitimi, geniş bir boyut içinde düşünülürse, çocuğun ve gencin tüm yeteneklerinin tanınip, yaratıcı düşüncesinin ortaya çıkarılmasına yardımcı olur. Bunun yanında, sanat eğitimi ile bireylerin davranışlarında oluşan değişme, dönüşme, gelişme ve yenileşmeler toplumu ve giderek insanlığı etkiler (Uçan, 2002).

Sanat eğitiminin ne olduğunu İnci San ise şöyle açıklıyor: “Bugün sanat eğitimi denilince, yalnızca bir öğretim dalı değil, eğitim ve öğretimi tümü ile kapsayan ve onları yenileyen bir uygulama, düşünüş ve davranış anlaşılmalıdır. Genel eğitimin bütünleştirici bir bileşeni ve tinsel eğitimin temeli olarak sanat eğitimi, kişiliğin uyumlu bir bütün olarak gelişimi sürecinde, kişideki yaratıcı ve üretici güçlerin gözetip geliştirilmesini amaçlar” (Aktaran; F.Bozkurt, 2008).

Türkiye’de plastik sanatlar eğitimi; üniversite düzeyinde, Güzel Sanatlar Fakültelerinde ve Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği programlarında verilmektedir. Özel Yetenek Sınavı ile öğrenci alan bu fakültelere, farklı beklentilere sahip pek çok öğrenci başvurmaktadır. Bu öğrenciler arasında sanat eğitimi açısından en yeteneklilerin ve geliştirilebilecek çizgide olanların seçilmesi gerekmektedir. Farklı sayıdaki sınav basamakları, farklı sınav uygulamaları

ile yüzlerce öğrenci sınırlı sayıdaki kontenjanlara başvurarak tercihleri ve yetenekleri dahilinde bir yüksek öğretim programına kayıt yaptırmaktadırlar.

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim İş Öğretmenliği bölümü 1992 tarihinde açılarak 1 yıl sonra lisans, 1996 yılında yüksek lisans, 1999 yılında 2. Öğretim programlarının açılması ile 2'li eğitime başlanmıştır. 1992 yılından günümüze farklı zamanlarda heykel, baskı resim, fotoğraf, grafik ve resim gibi çeşitli anasanat dalları açılmıştır. Anabilim dalı günümüzde grafik ve resim olarak 2 anasanat dalında 10 öğretim elemanı ile eğitim öğretime devam etmektedir.

Konu ile ilgili literatür incelendiğinde, farklı bölüm ve anabilim dallarından öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının akademik başarılarının çeşitli değişkenler açısından incelendiği araştırmalar olmasına rağmen, özellikle sanat eğitimi alanında resim iş öğretmenleri ve akademik başarıları üzerine sınırlı sayıda çalışmalara ulaşılmıştır.

Söz konusu tarama araştırmalardan birinde (Altinkurt, 2006) resim iş öğretmenliği bölümlerine giriş aşamasında yapılan özel yetenek sınavlarına katılan öğrencilerin niteliklerinin ve öğrencilerin seçime temel oluşturan puanları ile başarıları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçladığı araştırma sonucunda, ÖSS puanı yüksek olan öğrencilerin yetenek sınavı puanları düşük olmasına rağmen sınavı kazandıkları belirlenmiştir. Ayrıca, öğrencilerin ÖSS puanları ile uygulamalı derslerdeki başarıları arasında negatif ve orta düzeyde; yetenek sınavı puanları ile uygulamalı derslerdeki başarıları arasında pozitif ve düşük düzeyde bir ilişki bulunmuştur.

Resim iş öğretmenliği anabilim dalındaki öğrenci profillerinin incelendiği bir diğer çalışmada (Şayli, 2008), öğrencilerin büyük bir bölümünün bu bölümleri kazanabilmek için çeşitli kurslar ve dersler aldığı ve bu çalışmaların sınav sırasında yararlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yukarıdaki araştırmaların dışında özel yetenek sınavları ile çeşitli biçimde ilişkilendirilmiş araştırmalar da bulunmaktadır. Örneğin ÖSS ve Özel Yetenek Sınavı puanlarına göre genel akademik başarılarının incelendiği araştırmalar (Peker, 2003; Ece, Sazak, 2006), mezun oldukları lise türlerine göre öğrencilerin başarı durumlarının incelendiği araştırmalar (Ece, Bilgin, 2007), öğretmen adaylarının öğrenme stilleri (Bahar, Sülün 2011), Özyeterlilik inançları (Çalışkan, Selçuk, Özcan 2010) sayılabilir. Yukarıda da ifade edildiği gibi, farklı branşlardaki öğretmen adaylarının başarılarının, yeterliliklerinin, memnuniyetlerinin, motivasyonlarının incelendiği çok sayıda araştırmalar olmasına rağmen, bu araştırma özellikle resim iş öğretmen adaylarının akademik başarılarının çeşitli değişkenlerle incelendiği az sayıdaki çalışmalardan biri olması nedeniyle de önem taşımaktadır.

Adaylar sınavlara hazırlanma aşamasında kendi istekleri doğrultusunda özel kurumlarda ya da özel dersler, kurslar sayesinde resim eğitimi almaktadırlar. Resim eğitimi veren kurumlarda resim eğitimi almış öğrenciler ile özel ders ve kurslarda resim eğitimi almış öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri farklı olması beklenmektedir. Özel yetenek sınavlarına öğrenci kurslarında, kurumlarında özellikle desen çizimlerinde belli duruşlar ezberletilmektedir. Öğrencilerin sınav esnasındaki performansları da özel yetenek sınav puanlarını etkilemektedir. Bu nedenle öğrencilerin mezun oldukları lise türlerine bağlı olarak, resim öğretmenliği programı giriş-yetenek sınavında ve lisans eğitimleri sürecinde aldıkları alan ve alan dışı derslerde sergilemiş oldukları

başarılarının anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğinin araştırılması gereği doğmaktadır. Bu nedenle bu araştırmanın temel amacı, lisans eğitimine hak kazanan öğrencilerin yetenek sınavı puanlarının ve lisans eğitimleri boyunca çeşitli değişkenleri (mezun oldukları lise türü, alan ders başarısı, alan dışı ders başarısı, cinsiyet, öğrenim türü, kurs eğitimi) dikkate alındığında akademik başarı puanlarında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymaktır. Bu temel amaç doğrultusunda, araştırmanın problem cümlesi ve yanıt aranacak araştırma soruları şöyle belirlenmiştir.

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği anabilim dalında eğitim gören öğrencilerin akademik başarıları çeşitli değişkenler açısından incelendiğinde anlamlı farklar taşımakta mıdır?

Araştırma Soruları

1. Resim iş öğretmen adaylarının cinsiyet değişkenine göre alan/alandışı ders ortalamaları ve genel not ortalamaları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
2. Resim iş öğretmen adaylarının barınma değişkenine göre alan/alandışı ders ortalamaları ve genel not ortalamaları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
3. Resim iş öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine alan/alandışı ders not ortalamaları ve genel not ortalamaları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
4. Resim iş öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri öğretim türüne (1. Öğretim-2. Öğretim) göre alan/alandışı ders not ortalamaları ve genel not ortalamaları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
5. Resim iş öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türlerine göre alan/alandışı ders not ortalamaları ve genel not ortalamaları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
6. Resim iş öğretmen adaylarının alandışı ders not ortalamaları ile alan ders not ortalamaları arasında bir ilişki var mıdır?

YÖNTEM

Yapılan araştırma mevcut durumu ortaya koyması bakımından betimsel bir nitelik taşımakta ve ilişkisel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, evreni temsil ettiği düşüncesinden hareketle Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim –İş Eğitimi Anabilim Dalı'na 2007-2008 ve 2008-2009 yılları arasında sınavı kazanarak 1.ve 2. Öğretime kayıt yaptırmış, çeşitli lise türlerinden mezun olmuş 3.ve 4. sınıflarda eğitim görmekte olan toplam 97 öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 1

Çalışma Gurubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Değişkenler		f	%
Cinsiyet	Kız	71	73,2
	Erkek	26	26,8
Medeni Durum	Bekâr	96	99,0
	Evli	1	1,0
Barınma	Ev	58	59,8
	Yurt	39	40,2
Sınıf	3. Sınıf	37	38,1
	4. Sınıf	60	61,9
Öğretim Türü	I.Öğretim	49	50,5
	II. Öğretim	48	49,5
Mezun Olunan Lise	Genel Lise	33	34,0
	Yabancı Dil Ağırlıklı Lise	10	10,3
	Meslek lisesi	3	3,1
	Anadolu Meslek Lisesi	4	4,1
	Güzel sanatlar ve Spor Lisesi	47	48,5
Resim Kursu Alma Durumu	Evet	82	84,5
	Hayır	15	15,5
Resim Kursu Almanız Yetenek Sınavlarında Yararlı Oldu mu?	Evet	78	80,4
	Hayır	19	19,6
Toplam		97	100,0

Tablo 1'e bakıldığında katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin dağılımları ile resim kursu alma durumları ve aldıkları resim kursunun yetenek sınavlarına etkisi olup olmadığına ilişkin verdikleri cevaplardan yola çıkarak dağılımları incelendiğinde; cinsiyet değişkeni incelendiğinde katılımcıların 71 (%73,2) kızlardan, 26 (%26,8) erkeklerden oluşmaktadır. Medeni durumlarına göre incelendiğinde, katılımcıların 96 (%99)'sı bekâr ve 1 (%1) evlidir. Barınma durumlarına göre incelendiğinde, katılımcıların 58 (%59,8)'i evde 39 (%40,2)'u yurttadır. Öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre incelendiğinde katılımcıların 37 (%38,1) 3. Sınıf ve 60 (%61,9) 4. Sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Öğretim türüne göre incelendiğinde katılımcıların 49 (%50,5) I.Öğretim ve 48 (%49,5) II. Öğretim öğrencilerinden oluşmaktadır. Mezun olunan lise türlerine göre incelendiğinde, katılımcıların 33 (% 34,0) genel lise, 10 (%10,3) yabancı dil ağırlıklı lise, 3 (% 3,1) Meslek Lisesi, 4 (% 4,1) Anadolu Meslek Lisesi, 47 (% 48,5) Güzel Sanatlar ve Spor lisesi mezunları oluşturmaktadır. Resim kursu alma durumuna göre incelendiğinde

katılımcıların 82 (%84,5) evet, 15 (% 15,5) hayır cevabını vermiştir. Resim kursu almanız yetenek sınavlarında yararlı olup olmaması incelendiğinde katılımcıların 78 (% 80,4) evet, 19 (% 19,6) hayır cevabını vermiştir.

Ayrıca yapılan araştırma,

1. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-iş Anabilim Dalı,

2. 2007-2008/ 2008-2009 girişli öğrencilerin lisans eğitimleri boyunca aldıkları akademik başarı puanları ile,

3. Lisans öğrencilerinin; eğitim dönemi içerisinde toplam 8 yarıyılık eğitim sürecinde 3.sınıf 5 yarıyıl; 4.sınıf 7 yarıyılında alınan başarı puanları ile sınırlandırılmış,

4. Bir üst dönemden ders alan öğrenciler, başka üniversiteden yatay geçiş yapmış ve/veya notları sisteme girilmemiş öğrencilere ait ders notları ve kredileri veri analizinde puan hesaplamasına katılmamış bu öğrenciler araştırma sınırlılığının dışında tutulmuştur.

Verilerin Toplanması

Verilerin toplanmasında nicel ve nitel veriler kullanılmıştır. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim iş Eğitimi Anabilim Dalı'na 2007-2008 ve 2008-2009 yılında giriş yapan öğrencilerin lisans dönemindeki not ortalamaları verilen dilekçelerin sonucunda gerekli izinler alınarak üniversitenin öğrenci işleri daire başkanlığından sağlanmıştır. Öğrencilerin alan ve alan dışı akademik başarı puanları hesaplanırken; öğrenci işleri daire başkanlığında bulunan uzmanların görüşleri doğrultusunda hesaplamalar yapılmıştır. Bu doğrultuda; öncelikle bir üst dönemden ders alan öğrencilerin ders notları ders kredisiyle çarpılarak elde edilen sonuç genel not ortalamasından çıkarılmıştır. Daha sonraki aşamada alan ve alan dışı dersler olarak belirlendikten sonra öğrencinin almış olduğu alan ders notları ders kredileri ile çarpılıp çıkan sonuçlar toplanıldıktan sonra toplam kredi sayısına bölünerek alan ders ortalaması ortaya çıkarılmıştır. Alan dışı ders ortalaması ise elde edilen alan ders ortalamasının genel not ortalamasından çıkarılarak bulunmuştur.

Ayrıca araştırmada değişken olarak kullanılmak amacıyla kişisel bilgileri, mezuniyet bilgileri ve yetenek sınavına girişleri ile ilgili verilerin toplanması için 13 sorudan oluşan bir anket düzenlenmiştir.

Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Çalışmada öğrencilerin alana yönelik ve alan dışı derslerde aldıkları başarı puanları üzerinde durulmuştur. Uzman görüşü alınarak alana yönelik dersler, “Alan dersleri”, “Alan dışı Dersler” olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Gruplama işlemi, derslerin tamamı kendi içinde kuram ve performansı barındırsa da, derslerin içerdikleri uygulama ve teori kredilerine göre sınıflandırılmışlardır.

Tablo 2’de alana yönelik dersler ve alan dışı dersler sınıflar bazında gösterilmiştir.

Tablo 2

Lisans Programlarında Yer Alan Derslerinin Kategorilere Göre Dağılımı

Sınıf	Alan dersleri	Alan dışı dersler	Alan ders sayıları	Alan dışı ders sayıları
I.sınıf	Perspektif , Desen I-II, Temel tasarım I-II,Sanat tarihine giriş	İngilizce I-II,Türkçe I-II Atatürk İlke ve İnk. Tarihi I-II, Eğitim Bilimine Giriş Eğitim Psikolojisi	6	8
II.sınıf	Anasanat Atölye I-II, Seçmeli sanat Atölye I-II, Yazı, Batı Sanatı Tarihi, Artistik Desen, Sanat felsefesi, Çocuğun Sanatsal Gelişimi	Bilgisayar I-II, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Öğretim Teknolojisi ve Materyal Tasarım	9	4
III.sınıf	Anasanat Atölye III-IV, Seçmeli Sanat Atölye III-IV Türk Sanatı Tarihi, Sanat Eleştirisi, Çağdaş Sanat	Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Sınıf Yönetimi, Özel Öğretim Yöntemleri I-II, Türk Eğitim Tarihi, Ölçme ve Değerlendirme	7	6
IV.sınıf	Anasanat Atölye V-VI, Seçmeli Sanat Atölye V-VI, Müze Eğitimi ve Uygulamaları	Topluma Hizmet Uygulamaları, Özel Eğitim, Rehberlik, Okul Deneyimi, Öğretmenlik Uygulaması, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	5	6

Yukarıda verilen tabloda lisans dönemi boyunca öğrencilerin almış oldukları dersler gösterilmesine rağmen sadece 3. ve 4. Sınıfın dersleri dikkate alınmıştır. Öğrencilerin alan ve alan dışı ders ortalamaları hesaplanırken yukarıdaki tablo dikkate alınmıştır. 3. Sınıfta güz ve bahar döneminde toplam 13 ders almaktadırlar. Bunların 7'si alan ders (Anasanat Atölye III-IV, Seçmeli Sanat Atölye III-IV, Türk Sanatı Tarihi, Sanat Eleştirisi, Çağdaş Sanat); 6'sı alan dışı dersler (Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Sınıf Yönetimi, Özel Öğretim Yöntemleri I-II, Türk Eğitim Tarihi, Ölçme ve Değerlendirme) oluşturmaktadır. 4. Sınıfta güz ve bahar dönemi toplam 11 ders

almaktadırlar. Bunların 5'i alan ders (Anasanat Atölye V-VI, Seçmeli Sanat Atölye V-VI, Müze Eğitimi ve Uygulamaları), 6'sı alan dışı dersler (Topluma Hizmet Uygulamaları, Özel Eğitim, Rehberlik, Okul Deneyimi, Öğretmenlik Uygulaması, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi) oluşturmaktadır. Lisans süreçleri boyunca alan ve alandışı derslerde aldıkları başarı puanları 4' lük sisteme göre puanlandırılmış ve analiz edilmiştir.

Elde edilen başarı puanları uzman tarafından SPSS-15 Windows 10.0.1 programına girilerek, Mann-Whitney U Testi yapılarak öğrencilerin geldikleri lise türlerine göre, lisans süreçleri boyunca aldıkları alana yönelik dersler ve alandışı dersler bazında anlamlı bir farklılık gösterip göstermedikleri incelenmiştir. Ayrıca alt problemlerde yer alan bağımsız değişkenler (cinsiyet, barınma, öğrenim gördükleri sınıf düzeyi, öğrenim gördükleri öğretim türü) ile akademik başarıları arasındaki ilişkiyi ortaya koymak için t- testine; mezun oldukları lise türüne göre alan dışı ders not ortalamaları, alan ders not ortalamaları ve genel not ortalamalarına ilişkin Anova sonuçları; öğrencilerin alan dışı ders not ortalamaları ile alan ders not ortalamalarına ilişkin Pearson Korelasyon sonuçlarına bakılmıştır.

Mann-Whitney U Testi, iki ilişkisiz örneklemden elde edilen puanların birbirlerinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediklerini test eder. Başka bir anlatımla, bu test iki ilişkisiz grubun, ilgilenilen değişken bakımından evrende benzer dağılımlara sahip olup olmadığını test eder (Büyüköztürk, 2003).

BULGULAR VE YORUM

Araştırma bulguları araştırma sorularına odaklı şekilde sunulacaktır. İlk araştırma sorusu "resim iş öğretmen adaylarının cinsiyet değişkenine göre alan dışı ders not ortalamaları, alan ders not ortalamaları ve genel not ortalamaları arasında fark var mıdır?" sorusuna ilişkin bulgular tablo 3'de sunulmaktadır.

Tablo 3
Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Alan Dışı Ders Not Ortalamaları, Alan Ders Not Ortalamaları ve Genel Not Ortalamalarına İlişkin t-Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	Ortalama	S	t	sd	p
Alan dışı dersleri not ortalamaları	Kız	71	2,36	,34	1,535	95	,128
	Erkek	26	2,24	,34			
Alan dersleri not ortalamaları	Kız	71	2,88	,41	1,091	95	,278
	Erkek	26	2,78	,33			
Genel not ortalamaları	Kız	71	2,66	,33	1,411	95	,162
	Erkek	26	2,55	,29			

*p<,05

Tablo 3'e bakıldığında öğrencilerin cinsiyetlerine ilişkin alan dışı ders not ortalamaları incelendiğinde $t_{(95)}=1,535$, $p>,05$ 'e göre kızların not ortalamaları ile erkeklerin not ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur. Cinsiyete ilişkin alan dersi notlarının ortalamaları incelendiğinde $t_{(95)}=1,091$, $p>,05$ 'e göre kızların not ortalamaları ile erkeklerin not ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur. Cinsiyete ilişkin genel notlarının ortalamaları incelendiğinde $t_{(95)}=1,411$, $p>,05$ 'e göre kızların not ortalamaları ile erkeklerin not ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur.

Resim iş öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre alan dışı ders not ortalamaları, alan ders not ortalamaları ve genel not ortalamaları arasında fark var mıdır?

Tablo 4
Öğrencilerin Barınma Durumlarına Göre Alan Dışı Ders Not Ortalamaları, Alan Ders Not Ortalamaları ve Genel Not Ortalamalarına İlişkin t-Testi Sonuçları

	Barınma	N	Ortalama	S	t	sd	p																				
Alan dışı dersleri not ortalamaları	Ev	58	2,29	,36	-1,098	95	,275																				
	Yurt	39	2,37	,30				Alan dersleri not ortalamaları	Ev	58	2,82	,37	-,829	95	,409	Yurt	39	2,89	,43	Genel not ortalamaları	Ev	58	2,59	,30	-1,255	95	,213
Alan dersleri not ortalamaları	Ev	58	2,82	,37	-,829	95	,409																				
	Yurt	39	2,89	,43				Genel not ortalamaları	Ev	58	2,59	,30	-1,255	95	,213	Yurt	39	2,68	,35								
Genel not ortalamaları	Ev	58	2,59	,30	-1,255	95	,213																				
	Yurt	39	2,68	,35																							

* $p<,05$

Tablo 4'e bakıldığında öğrencilerin barınma durumlarına ilişkin alan dışı dersleri not ortalamaları incelendiğinde $t_{(95)}=-1,098$, $p>,05$ 'e göre evde kalanların not ortalamaları ile yurttaki kalanların not ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur. Barınma durumlarına ilişkin alan dersi notlarının ortalamaları incelendiğinde $t_{(95)}=-,829$, $p>,05$ 'e göre evde kalanların not ortalamaları ile yurttaki kalanların not ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur. Barınma durumlarına ilişkin genel notlarının ortalamaları incelendiğinde $t_{(95)}=-1,255$, $p>,05$ 'e göre evde kalanların not ortalamaları ile yurttaki kalanların not ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur.

Resim iş öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre alan dışı ders not ortalamaları, alan ders not ortalamaları ve genel not ortalamaları arasında fark var mıdır?

Tablo 5
Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeylerine Göre Alan Dışı Ders Not Ortalamaları, Alan Ders Not Ortalamaları ve Genel Not Ortalamalarına İlişkin t-Testi Sonuçları

	Sınıf	N	Ortalama	S	t	sd	p
Alan dışı dersleri not ortalamaları	3.Sınıf	37	2,30	,41	-,513	95	,61
	4.Sınıf	60	2,34	,29			
Alan dersleri not ortalamaları	3.Sınıf	37	2,74	,45	-2,243	95	,03*
	4.Sınıf	60	2,92	,34			
Genel not ortalamaları	3.Sınıf	37	2,55	,39	-1,774	95	,08
	4.Sınıf	60	2,67	,26			

*p<,05

Tablo 5'e bakıldığında öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine ilişkin alan dışı dersleri not ortalamaları incelendiğinde $t_{(95)} = -,513$, $p >,05$ 'e göre 3. sınıf olanların not ortalamaları ile 4. sınıf olanların not ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur. Öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine ilişkin alan dersleri not ortalamaları incelendiğinde $t_{(95)} = -2,243$, $p <,05$ 'e göre 3. sınıf olanların not ortalamaları ($X=2,74$) ile 4. sınıf olanların not ortalamaları ($X=2,92$) arasında anlamlı bir fark vardır. Bu anlamlı farkın kaynağı; 4. sınıf da öğrenim gören öğrencilerin alan dersleri not ortalamalarının daha yüksek olmasındandır. Öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine ilişkin genel not ortalamaları incelendiğinde $t_{(95)} = -1,774$, $p >,05$ 'e göre 3. sınıf olanların not ortalamaları ile 4. sınıf olanların not ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur.

Resim iş öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri öğretim türüne göre alan dışı ders not ortalamaları, alan ders not ortalamaları ve genel not ortalamaları arasında fark var mıdır?

Tablo 6
Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Öğretim Türüne Göre Alan Dışı Ders Not Ortalamaları, Alan Ders Not Ortalamaları ve Genel Not Ortalamalarına İlişkin t-Testi Sonuçları

	Öğretim Türü	N	Ortalama	S	t	sd	p
Alan dışı dersleri not ortalamaları	I.Öğr.	49	2,28	,34	-1,313	95	,19
	II.Öğr.	48	2,37	,34			
Alan dersleri not ortalamaları	I.Öğr.	49	2,87	,38	,482	95	,63
	II.Öğr.	48	2,83	,41			
Genel not ortalamaları	I.Öğr.	49	2,61	,31	-,414	95	,68
	II.Öğr.	49	2,28	,34			

*p<,05

Tablo 6'ya bakıldığında öğrencilerin öğrenim gördükleri öğretim türüne ilişkin alan dışı dersleri not ortalamaları incelendiğinde $t_{(95)} = -1,313$, $p >,05$ 'e göre I. öğretim öğrencilerinin not ortalamaları ile II. öğretim öğrencilerinin not ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur. Öğrencilerin öğrenim gördükleri öğretim türüne ilişkin alan dersleri not ortalamaları incelendiğinde $t_{(95)} = ,482$, $p >,05$ 'e göre I. öğretim öğrencilerinin not ortalamaları ile II. öğretim öğrencilerinin not ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur. Öğrencilerin öğrenim gördükleri öğretim türüne ilişkin genel not ortalamaları incelendiğinde $t_{(95)} = -,414$, $p >,05$ 'e göre I. öğretim öğrencilerinin not ortalamaları ile II. öğretim öğrencilerinin not ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur.

Resim iş öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türüne göre alan dışı ders not ortalamaları, alan ders not ortalamaları ve genel not ortalamaları arasında fark var mıdır?

Tablo 7
Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Alan Dışı Ders Not Ortalamaları, Alan Ders Not Ortalamaları ve Genel Not Ortalamalarına İlişkin Anova Sonuçları

		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Post Hoc (Tukey)
Alan dışı dersleri not ortalamaları	Gruplar Arası	1,285	4	,321	3,034	,021	1-4, 4-5
	Gruplar İçi	9,742	92	,106			
	Toplam	11,028	96				
Alan dersleri not ortalamaları	Gruplar Arası	,624	4	,156	1,013	,405	
	Gruplar İçi	14,172	92	,154			
	Toplam	14,797	96				
Genel not ortalamaları	Gruplar Arası	,760	4	,190	1,904	,116	
	Gruplar İçi	9,181	92	,100			
	Toplam	9,942	96				

* $p < ,05$ Kategoriler: “Genel Lise=1”, “Yabancı Dil Ağırlık Lise=2”, “Meslek Lisesi=3”, “Anadolu Meslek Lisesi=4 ve “Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi=5”

Tablo 7’ye bakıldığında öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre alan dışı dersleri not ortalamaları incelendiğinde $F_{(4-92)}=3,034$, $p < ,05$ ’e göre anlamlı fark vardır. Bu anlamlı fark; Genel liseden mezun olan öğrencilerin alan dışı dersleri not ortalamalarının ($X=2,29$) ve Güzel Sanatlar ve Spor lisesinden mezun olan öğrencilerin alan dışı dersleri not ortalamalarının ($X=2,29$), Anadolu Meslek Lisesinden mezun olan öğrencilerin alan dışı dersleri not ortalamalarından ($X=2,78$) küçük olmasından kaynaklanmaktadır. Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne ilişkin alan dersleri not ortalamaları incelendiğinde $F_{(4-92)}=1,013$, $p > ,05$ ’e göre anlamlı fark yoktur. Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne ilişkin genel not ortalamaları incelendiğinde $F_{(4-92)}=1,904$, $p > ,05$ ’e göre anlamlı fark yoktur.

Resim iş öğretmen adaylarının alan dışı ders not ortalamaları ile alan ders not ortalamaları arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 8
Öğrencilerin Alan Dışı Ders Not Ortalamaları İle Alan Ders Not Ortalamalarına İlişkin Pearson Korelasyon Sonuçları

		Alan dışı Ders Not Ortalamaları
Alan Ders Not Ortalamaları	r	,48(**)
	p	,000

**p<,01

Tablo 8'e bakıldığında resim iş öğretmeni adaylarının alan dışı ders not ortalamaları ile alan ders not ortalamaları arasında $r=,48$, $p<,01$ 'e göre pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

TARTIŞMA SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırma sonucunda elde edilen sonuçlara göre, Resim-İş Anabilim Dalında okuyan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre alan / alan dışı ve genel not ortalamasıyla bir ilişki yoktur. Ancak farklı bölüm ve branşlarda okuyan (Müzik, Beden Eğitimi, Fen bilgisi, Sınıf Öğretmenliği, Türkçe, Matematik) öğretmen adayların akademik başarıları cinsiyet değişkeninin karşılaştırıldığı araştırmalarda (Dalkıran, Şaktanlı 2009; Ünişen 2007; Bahar, Özen, Gülaçtı 2009) anlamlı farklar ortaya çıkmıştır. Araştırmadan elde edilen verilere göre, cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark olmamasına rağmen, her iki ders grubunda (alan ve alan dışı) ve genel notlara ait ortalamalar incelendiğinde, bayan öğrencilerin erkek öğrencilerden daha yüksek başarı gösterdiği anlaşılmaktadır. Yine farklı alanlarda eğitimlerinin sürdüren öğretmen adaylarının cinsiyet değişkeninin bağımlı değişkenler (öğrenme stilleri, özyeterlilik inançları...vb) üzerine etkileri araştırılmıştır. Bu araştırma bulgularında cinsiyet değişkeninin öğrenme stilleri üzerinde ilişki olmadığı (Bahar, Sülün 2011) belirlenirken; özyeterlilik inançlarında erkek öğrencilerin ortalama puanlarının kız öğrencilerin ortalama puanlarından daha yüksek olduğu belirlenmiştir (Çalışkan, Selçuk, Özcan 2010).

Resim bölümünde okuyan öğrencilerin barınma durumları ile akademik başarılarının incelendiği sonucuna göre, anlamlı farklar ortaya çıkmamıştır. Diğer bir taraftan Resim iş öğretmeni adayları eğitimleri sırasında gerek ders içerikleri ve derslerin atölye ortamındaki uygulama boyutu gerekse yine atölye ortamlarının eğitim ve öğretimdeki olumsuz (çalışılan malzemelerin kurumaması, rahatsız edici gaz yağı, tiner vb) etkilerinden dolayı resim iş öğretmen adaylarının barınma koşulları son derece önemlidir. Yine yurt koşullarında resim çalışması yarım kalmış adayların en az 4 kişilik odalarda farklı bölüm ve branşlardan gelen öğrenciler aynı ortamı paylaşmaları, kullanılan teknikler ve bu tekniklerdeki malzemenin uygulama koşullarının yurtlarda olmaması da, bir başka ifade ile çalışma ortamının sınırlı olması da verimi düşüreceği

beklenmektedir. Araştırmanın bu değişkene bağlı olarak ortaya çıkan sonuçları, başka bir çalışma için araştırma konusu olabilir.

3.ve 4.sınıf öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre alan dışı ders not ortalamaları ve genel not ortalamalarında anlamlı bir farklılık görülmezken; 4. sınıf öğrencilerin alan ders not ortalamaları, 3. sınıf öğrencilerin alan ders not ortalamasından daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın bu bulgusu Dalkıran ve Şaktanlı (2009) tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Araştırmanın sonucuna göre müzik eğitimi alan öğrencilerin akademik başarı puanları (3. ve 4. sınıf) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuş, 4. sınıf öğrencilerinin akademik başarı puanlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu iki araştırma, ülkemizde sanat dallarında (müzik ve resim iş öğretmenliği) görev alacak olan öğretmen adaylarının sınıf düzeylerine göre birbirine paralel sonuçlar ortaya koyan çalışmalardır.

Araştırma sonunda ulaşılan diğer bir sonuç, öğretmen adayların öğrenim türleri üzerine. Resim iş öğretmen adaylarının öğrenim türlerine göre (I.öğretim / II.öğretim) alan, alan dışı ve genel not ortalamalarında anlamlı bir fark görülmemektedir. Bu sonuçtan hareketle özellikle I.ve II. öğretimdeki öğrenci profili, eğitim öğretim ortamları ve akademik başarılar üzerine ayrıca öğretim elemanlarının ders ve puanlama güvenilirliği üzerine çıkarımlarda bulunulabilir.

Yapılan analizler sonucunda öğrencilerin mezun oldukları lise türlerine ilişkin alan ders not ortalamaları ve genel not ortalamalarında anlamlı bir fark görülmektedir. Alan dışı ders not ortalamalarında Genel Lise'den mezun olan öğrencilerin ve Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi'nden mezun olan öğrencilerin alan dışı ders not ortalamaları birbirine eşit olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Anadolu Meslek Lisesinden mezun olan öğrencilerin alan dışı ders not ortalaması diğer lise türlerinden mezun olan öğrencilerin alan dışı ders not ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir. Araştırmanın bu bulgusu Ünişen (2007) tarafından yapılan araştırma sonuçlarında mezun olunan lise türü farklı bölüm ve branşlarda hem alan derslerinde hem de öğretmen meslek bilgisi derslerinde not ortalaması Meslek Lisesi mezunların diğer lise türlerinden daha yüksek olduğu göstermektedir. Bu bağlamda bu iki araştırma sonuçları alan dışı derslere ait not ortalamaları ve sonuçları öğrencilerin mezun oldukları lise türü değişkeninde elde edilen bulgular bakımından paralellik göstermektedir. Yukarıda ifade edilen benzer sonuçlu araştırmaların yanında, örneğin Yılmaz (2010) tarafından yapılan araştırma sonuçlarında ise, Meslek Liselerinin değişik alan/kol bölümlerinden mezun olan öğrencilerin akademik başarı puanlarının, araştırmada kullanılan algı test puan ortalamalarının, mezuniyet başarı puan ortalamalarının Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi'nden mezun olan adaylardan daha düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. _Diğer taraftan,_ özel yetenek gerektiren sınav sonuçlarıyla öğrenci alan bölümlerde (resim, müzik, beden eğitimi...) Güzel Sanatlar ve Spor Lisesinden mezun olan öğrencilerin alan derslerinde alan ders not ortalamasının daha yüksek olması beklenmektedir. Güzel Sanatlar Lisesi resim bölümü mezunlarının yükseköğretimdeki başarı durumunu ortaya koymak amacıyla Buyurgan (2000) tarafından yapılan araştırmada Gazi ve Hacetepe Üniversitesi ilgili bölüm öğretim elemanlarının Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi resim bölümü mezunu öğrencilerinin üniversite başarı durumlarıyla ilişkin görüşleriyle var olan durum ortaya koymaktadır. Dikkat çekici bir diğer durum, ön öğrenmeleri 4 yıl gibi uzun bir süre içerisinde yoğun olarak sanat eğitimi alınan AGSL'lerde okumuş öğrenciler, aynı amaçlarla ve birikimleri ile yükseköğretimin aynı bölümlerine devam

ettiklerinde, daha önce eğitimleri bulunmayan sadece resim kursuna giderek sınava hazırlanan öğrencilerle aynı seviyede hatta daha düşük olması dikkat çekicidir. Sonuç olarak güzel sanatlar ve spor liselerinin öğretim kaliteleri her açıdan tekrar incelenmelidir. Buyurgan (2000)'a göre, sanat eğitiminin gereği olan bireysel yönlendirme ve farklı açılımlar kazandırmak hedeflenmektedir. Ancak birçok şeyi bilirim havasında olan, ergenlik çağı krizlerini henüz tamamlamamış A.G.S.L. mezunu gençler özellikle üniversitenin ilk yıllarında birçok şeyi göz ardı edip gerileme gösterebilmektedir.

Resim iş öğretmen adaylarının alan dışı ders not ortalamaları ile alan ders not ortalamaları (bkz. tablo 2) arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Bu bulgular farklı bölüm ve branşlardaki (Matematik, Türkçe, Sosyal Bilgiler, Sınıf, Beden Eğitimi) öğretmen adayları için alan ders not ortalamaları ve öğretmenlik meslek bilgisi ders not ortalamaları branşlar arasında değişiklik göstermektedir. Örneğin Sınıf Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Matematik Öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin Öğretmenlik meslek derslerinde gösterilen akademik başarının, alan derslerinde gösterilen başarıdan daha yüksek ve farklı anlamlı ilişki bulunmuştur (Ünişen, 2007). Bu bulgular ışığında aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

1. Söz konusu araştırmanın daha geniş bir örnekleme, anabilim dallarının tüm sınıflarını da örnekleme dâhil edilerek, farklı üniversitelerdeki resim iş öğretmenliği anabilim dalları ile de karşılaştırılarak ortaya konulması,
2. Resim iş öğretmenliklerinde uygulanmakta olan özel yetenek sınav giriş puanı ile adayların lisans dönemi (örneğin 1.sınıf sonundaki) alan, alan dışı ve genel not ortalamalarının karşılaştırılmasının yapılması,
3. Alan derslerinde 4 yıllık bir ön öğrenmeleri bulunan GSL'inden mezun olan öğrencilerin alan ders not ortalamasının daha yüksek olması beklenmektedir. Bu araştırmanın sonuçları ve elde edilen verilerden hareketle, Güzel Sanatlar ve Spor Liselerindeki başarı durumunun nedenleri araştırılması,
4. Eğitim Fakültesinde kayıtlı olan farklı bölüm ve branşlardaki öğretmen adayları ile güzel sanatlar bölümü (müzik / resim öğretmenliği) öğretmen adaylarının akademik başarılarının karşılaştırılması durumu ortaya konulabilir.
5. Resim iş öğretmenliği ve güzel sanatlar fakültelerinde okuyan farklı bölüm branşlardaki adayların kullandıkları teknik malzeme ve süre değişkenleri dikkate alınarak akademik başarıları ve etkileri incelenebilir.

KAYNAKLAR/REFERENCES

- Altınkurt, L. (2006). Üniversitelerdeki güzel sanatlar eğitim programları giriş sınavı sonuçlarının değerlendirilmesi (Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Örneği). *Dumlupınar üniversitesi, Sosyal bilimler dergisi*, 15.
- Bahar, H.H. , Özen, Y. , Gülaçtı, F. (2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin cinsiyet ve branşa göre akademik başarı durumları ile öğrenme stillerinin incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42 (1), 69-86.

- Bahar, H.H. , Sülün, A. (2011). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğrenme stilleri, cinsiyet öğrenme stili ilişkisi ve öğrenme stiline göre akademik başarı. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19 (2) , 379-386.
- Buyurgan, S. (2000). Anadolu güzel sanatlar liseleri resim bölümü mezunlarının yüksek öğrenimdeki başarı durumları ile ilgili bir değerlendirme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 19 : 32-42
- Bozkurt, F. (2008). *Görsel sanat eğitimi veren orta öğretim kurumlarının üniversiteye giriş tercih ve başarılarının belirlenmesi üzerine Kütahya ilinde bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Büyüköztürk, Ş. (2003). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Üçüncü Baskı. Ankara: Pegem A Yayıncılık .
- Çalışkan, S. , Selçuk, G.S, Özcan, Ö. (2010). Fizik öğretmen adaylarının özyeterlilik inançları: cinsiyet, sınıf düzeyi ve akademik başarının etkileri. Cilt:18 No:2 *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 449-466.
- Dalkıran, E. , Şaktanlı S.C (2009). Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin başarılarına etki eden değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 17, 71- 76.
- Ece, A.S. , Sazak, N (2006). Özel yetenek sınavlarında ÖSS & AOÖB puanlarının yerleştirme puanları içerisindeki yeri ve adayların ÖSS puanları ile akademik ortalamaları arasındaki ilişkilerin incelenmesi (AİBÜ örneği). *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi*. Denizli.
- Ece, A.S. , Bilgin, A.S (2007). Mezun oldukları lise türlerine göre müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin başarı durumlarının incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 8 (14), 113–130.
- Kuzgun, Y (2001). *Meslek seçimi*. Ankara : ÖSYM Yayını.
- Peker, R. (2003). Uludağ üniversitesi eğitim fakültesi beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin ÖSS ve Özel yetenek sınavı puanlarına göre genel akademik başarıları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt: XVII, Sayı: 1
- Sönmez, V. (2007). *Program geliştirmede öğretmen el kitabı*. 13. Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şaylı, V. (2008). *Gazi eğitim fakültesi resim-iş eğitimi anabilim dalı yetenek sınavlarını kazanan birinci sınıf öğrencilerinin profili*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uçan, Ali (2002). Türkiye’de çağdaş sanat eğitiminde öğretmen yetiştirme süreci ve başlıca yapılanmalar. *Gazi Üniversitesi Sanat Eğitimi Sempozyumu*. Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Matbaası.
- Ünişen, A. (2007). *Eğitim fakültesi öğrencilerinin alan dersleriyle meslek derslerindeki başarılarının farklı bölümlere göre karşılaştırılması (Gaziantep Üniversitesi örneği)*.Yüksek lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Yılmaz, S. (2010). Resim_iş öğretmenliği özel yetenek sınavlarında görsel algı testlerinin yeri. II. Ulusal Güzel Sanatlar Eğitimi Sempozyumu Bildirisi. *Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi*.

N. DİLEKÇİ ve A.S. ECE / *Resim-İş Öğretmenlerinin Akademik Başarısı...*

Nezahat DİLEKÇİ
Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu Meslek Yüksekokulu
BOLU-TÜRKİYE
Tel: +90 (374) 270 14 52

Ahmet Serkan ECE
Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Bolu-TÜRKİYE
Tel: +90 374 254 10 00 (1702)
ece_a@ibu.edu.tr

